

İNSAN TÜKETİMİ AMACIYLA KULLANILMAYAN HAYVANSAL YAN ÜRÜN İŞLETMELERİNİN KAYIT İŞLEMLERİNE İLİŞKİN TALİMAT

Bu Talimat; halk ve hayvan sağlığının korunması amacıyla İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliği kapsamında kayıt altına alınacak işletmelerde kullanılacak hayvansal yan ürünlerin toplanması, taşınması, tanımlanması, izlenmesi, kullanımı, piyasaya arzı ve işletmelerin kayıt altına alınmasına ilişkin sağlık kurallarını belirlemek için düzenlenmiştir.

Talimat 13/6/2010 tarihli ve 27610 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile 24/12/2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliğine dayanılarak, Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 142/2011/EU no’lu Komisyon Tüzüğüne paralel olarak, hazırlanmıştır.

1. Tanımlar

5996 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde ve İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde yer alan tanımlar bu Talimat içinde geçerlidir.

Ham deri ve postlar: Kesme, soğutma veya dondurma dışında hiçbir işleme tabi tutulmamış olan tüm deri, post ve deri altı dokularını,

İşlenmemiş kıl/yün/domuz kılı: Fabrikada yıkama işlemine tabi tutulmamış veya tabaklamayla elde edilmemiş, insan ve hayvan sağlığına yönelik risklerin önlenmesi için her hangi bir işlemde geçmemiş olan kıl/yün/domuz kılını,

İşlenmemiş deri ve post: Kesme, soğutma veya dondurulma dışında herhangi bir işlemde geçmemiş deri ve postu,

İşlenmemiş kuş tüyü ve kuş tüyü kırıntıları: Su buharı veya insan ve hayvan sağlığına yönelik risklerin önlenmesi için her hangi bir işlemde geçmemiş olan kuş tüyü ve kuş tüyü kırıntılarını,

İşlenmiş kuş tüyü ve kuş tüyü kırıntıları: 100 °C su buharıyla ya da insan ve hayvan sağlığına yönelik risklerin önlenmesi için diğer metotlardan geçmiş olan kuş tüyü ve kuş tüyü kırıntılarını,

İşlenmiş kıl/yün/domuz kılı: Fabrika yıkaması işlemine tabi tutulmuş veya tabaklamayla elde edilmiş ya da insan ve hayvan sağlığına yönelik risklerin önlenmesi için diğer metotlarla işlenmiş olan kıl/yün/domuz kılını,

İşlenmiş deri ve post: Çiğneme ürünleri dışında, ham deri ve posttan elde edilen kurutulmuş veya sevk edilmeden en az ondört gün önce kuru tuz veya salamura tuz veya % 2 oranında sodyum karbonat eklenmiş deniz tuzunda en az yedi gün bekletilmiş veya en az 20 °C’lik ortam sıcaklığında en az kırkiki gün boyunca kurutulmuş veya tabaklamadan farklı bir metotla korunmuş deri ve postu,

Jelatin: Hayvanların kemikleri, post ve derileri, tendon ve ligamentlerinden üretilen kollajenin kısmi hidroliziyle elde edilen, jel haline gelen veya gelmeyen doğal, çözülebilir proteini,

Kolajen: Hayvanların deri, post, kemik ve tendonlarından elde edilen protein bazlı ürünleri,

Tabaklama: Deri ve postların bitkisel ajanlar, krom, alüminyum, ferik veya silisik tuzları, aldehit ve kinon ya da diğer sentetik sertleştiriciler kullanılarak sertleştirilmesini,

Taksidermi: Hayvan deri ve postlarının, insan ve hayvan sağlığı açısından bunlardan yayılabilecek, kabul edilemez risklerin önüne geçilecek şekilde hazırlanması, doldurulması ve monte edilmesi sanatını,

Yetkili birim: İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü’nün Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü’nü,

Yönetmelik: İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliğini, ifade eder.

2. Üretimde Son Nokta

Yönetmeliğin 5 inci maddesinin beşinci fıkrası gereği aşağıdaki türev ürünler Yönetmelik hükümlerine tabi olmaksızın ithalatı hariç olmak üzere piyasaya sürülebilir.

- 1) Çift tırnaklı hayvanlardan elde edilen,
 - a) İnsan tüketimi amacı ile kullanılacak olup, ancak işletmecinin kararıyla insan tüketimi dışında kullanımına karar verilen ve 27/12/2011 tarihli ve 28155 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği hükümlerine göre gıdalarda kullanılan jelatin ve kolajen üretimi hammaddesi olarak kullanılacak deri ve post,
 - b) Tabaklama işleminden geçmiş olan deri ve post,
 - c) Yarı mamul (bromürlemeden geçmiş) deri ve post,
 - d) Salamura edilmiş (en az ondört gün salamurada beklemiş) deri ve post,
 - e) Kireçli (en az sekiz saat boyunca kireç ve tuzla işlem görmüş, pH değeri 12 ila 13 arasında değişen) deri ve post,
 - f) En az 20 °C’lik ortam sıcaklığında en az kırkiki gün boyunca kurutulmuş veya tabaklamadan farklı bir metotla korunmuş deri ve post.
- 2) Fabrikada yıkanmış ve hiçbir riskin kalmayacağı şekilde başka bir metotla işlenmiş yün ve kıl ile yetkili birimin, Yönetmeliğe göre kayıtlı veya onaylı çiftlik, tesis veya işletmelerden gelen, insan ve hayvan sağlığı için risk taşımadığına dair karar verdiği kıl ve yün,
- 3) Fabrikada yıkanmış ve sıcak buharla 100 °C’lik ısıda en az otuz dakika süre ile işlem görmüş olan kuş tüyü ve kuş tüyü kırpıntıları,
- 4) Domuz cinsi hayvanlar dışındaki hayvanlardan elde edilen yün ve kıl aşağıdaki koşulları taşıdığı takdirde;
 - a) Su, sabun ve sodyum hidroksit veya potasyum hidroksit banyo serilerinde kıl ve yünün daldırılması ile fabrika yıkaması yapılması,
 - b) Tekstil sanayisi için kıl veya yünden türev ürün üreten bir tesise doğrudan gönderilmesi veya bu yün ve kılın aşağıdaki işlemlerden birinden geçmiş olması;
 - I) Sönmüş kireç veya sodyum sülfat ile kimyasal olarak kılların temizlenmesi,
 - II) En az yirmidört saat boyunca sızdırmaz olarak kapatılmış odada formaldehit ile fumigasyon,
 - III) Kıl ve yünün 60-70 °C’de suda çözünebilir bir deterjana daldırmayı içeren işleminden geçmiş olması,
 - IV) Seyahat süresini de içerebilecek şekilde 37 °C’de sekiz gün, 18 °C’de yirmisekiz gün veya 4 °C’de yüzyirmi gün depolama.
- 5) 18 °C’lik ortam ısısında ve %55 nem oranıyla, iki gün boyunca kurutulmuş olan kürk.

3. Hayvansal Yan Ürünlerin Tanımlanması

- 1) Hayvansal yan ürün ve türev ürünler; elde edildikleri yerde, toplanması ile birlikte taşınması süresince ayrı tutulmalı ve tanımlanabilir olmalıdır.
- 2) Tanımlamak için kullanılacak işaretleyici madde, etiket veya renk sadece belirlenen kategori için kullanılmalıdır.
- 3) Hayvansal yan ürün ve türev ürünler taşıma süresince paket, konteyner ya da araçların yüzeyinin tamamı veya görülebilecek bir yerinde etiket veya sembollerle Talimatta belirtilen bilgileri içerecek şekilde silinmez renklerle işaretlenmelidir.
 - a) Kategori 1 materyalleri için siyah renk,
 - b) Kategori 2 materyalleri için (gübre ve sindirim sistemi içeriği hariç) sarı renk,
 - c) Kategori 3 materyalleri için yeşil renk,
 - d) İthal ürünlerin sevkiyatında, ülkeye giriş anında sınır kontrol noktasından geçmesinden itibaren, ilgili materyal için yukarıda belirtilen renkler kullanılmalıdır.
- 4) Taşıma ve depolama sırasında, paketler, konteynerler veya etiketler aşağıdaki şartlara uygun olmalıdır.
 - a) Hayvansal yan ürün ve türev ürünlerinin kategorisi açıkça belirtilmelidir.
 - b) Paket, konteyner veya araçlarda, aşağıda belirtilen uyarılar görünür ve okunabilir

şekilde olmalıdır.

I) Kategori 3 materyali için, "İNSAN TÜKETİMİ AMAÇLI DEĞİLDİR",

II) Kategori 2 materyali (doğal gübre ve sindirim sistemi içeriği hariç) ve kategori 2 materyalinden elde edilmiş olan hayvansal yan ürünlerde, "HAYVAN BESLEME AMAÇLI DEĞİLDİR", ancak kategori 2 materyali Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen hayvanların beslenmesi amacıyla, aynı maddede belirtilen şartlara uygun olarak kullanılacaksa, etikette "....NUN BESLENMESİ İÇİN" yazmalıdır ve bu ibare, söz konusu maddenin, beslenmesi amaçlanan hayvan türünün adıyla tamamlanmalıdır.

III) Kategori 3 materyalinden üretilmiş olan jelatin ürünleri için; "HAYVAN TÜKETİMİNE UYGUN JELATİN",

IV) Kategori 3 materyalinden üretilmiş olan kolajen ürünleri için; "HAYVAN TÜKETİMİNE UYGUN KOLAJEN",

V) Organik gübre ve toprak zenginleştirici üretiminde kullanılacak olan boynuz, tırnak ve diğer maddeler için, "İNSAN VE HAYVAN TÜKETİMİ AMAÇLI DEĞİLDİR", şeklinde uyarılar bulunması gerekmektedir.

4. Hayvansal Yan Ürünler ve Türev Ürünlerle İle İlgili Olarak Faaliyet Gösteren İşletme ve Tesislere İlişkin Şartlar

İnsan tüketimi amacıyla kullanılmayan hayvansal yan ürünler toplandıktan sonra;

1) Ayırma,

2) Parçalama,

3) Soğutma,

4) Dondurulma,

5) Tuzlama,

6) Başka işlemler aracılığıyla korunma,

7) Deri ve postların ayrılması,

8) 5996 sayılı Kanun ve buna bağlı olarak çıkarılan diğer mevzuatlara göre hayvansal yan ürünlerin muamelesi,

9) Biyogaz ve komposta dönüştürmeden önce, başka bir tesiste hayvansal yan ürünlerin hijyenizasyon ve pastörizasyon işlemleri,

10) Elekten geçirme işlemleri,

11) Türev ürünlerin depolanması,

İşlemlerinin uygulandığı işletme ve tesisler, Hayvansal Yan Ürünler ve Türev Ürünleri Muamele Eden Kayıtlı İşletme ve Tesislere İlişkin Şartlar bölümündeki şartları sağlar.

5. Hayvansal Yan Ürünler ve Türev Ürünleri Muamele Eden Kayıtlı İşletme ve Tesislere İlişkin Şartlar

Gıda işletmeleri veya tesislerinde hayvansal yan ürünlerin muamelesi Yönetmeliğin 21 inci maddesinde belirtildiği üzere çapraz bulaşmayı önleyecek tedbirler alındıktan sonra bu işletme ve tesisin özel bir bölümünde depolanabilir, muamele edilebilir veya işlenebilir.

1) İşletme ve tesisler aşağıdaki şartları sağlar.

a) Tesisler, bulaşmanın yayılabileceği işlek caddelerden ve kesimhane gibi diğer alanlardan yeterince ayrılmış olmalıdır. Tesislerde kategori 1 ve kategori 2 materyali ile kategori 3 materyali ayrı binalarda tutulmuyorsa, materyalleri teslim aldıktan sevk edilme anına kadar, tesis kategori 1 ve kategori 2 materyali kategori 3 materyalden tamamen ayrı tutulacak şekilde tasarlanmış olmalıdır.

b) Hayvansal yan ürünler, insan ve hayvan sağlığına ilişkin yayılabilecek riski engelleyecek sistemler içinde (örneğin: konteyner veya kapalı tanklar, tüpler vb.) bulunmuyorsa teslim alınması ve sevk edilmesi için tesislerde kapalı bir alan bulunmalıdır.

c) Tesis, kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir şekilde inşa edilmelidir. Yerler, sıvı materyallerin akışını kolaylaştıracak şekilde olmalıdır.

ç) Tesiste, çalışanlar için tuvalet, soyunma odası, lavabo ve ofis gibi yeterli imkânlar bulunmalıdır.

- d) Tesiste, böcek, kemirgen, kuş gibi zararlılara karşı gerekli önlemler alınmış olmalıdır.
- e) Tesislerde, hayvansal yan ürünlerin uygun ısılarda korunabilmesi için yeterli kapasitede sıcaklık kontrollü depolama imkânları bulunmalıdır. Bu sıcaklık derecelerinin izlenebileceği ve kaydedilebileceği şekilde donanımlar bulunmalıdır.
- 2) Tesislerde, hayvansal yan ürünlerin teslim alındığı konteyner ya da kaplar ve bunların taşındığı araçların temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi için yeterli imkanlar bulunmalıdır. Araçların tekerleklerinin dezenfekte edilebilmesi sağlanmalıdır.
- 3) İşletme ve tesisler aşağıdaki hijyen şartlarını sağlamalıdır.
- a) Hayvansal yan ürünlerin ayrılması, hayvan hastalıklarının yayılmasını engelleyecek şekilde yapılmalıdır.
- b) Depolama sırasında, hayvansal yan ürünler patojenlerin yayılmasını engelleyecek şekilde diğer ürün ve malzemelerden ayrı tutulmalı ve muamele edilmelidir.
- c) Hayvansal yan ürünler yeniden sevk edilene kadar, uygun ısı şartları dâhil uygun şekilde depolanmalıdır.
- 4) İşletmeler tarafından tutulan kayıtlar gerektiğinde yetkili birime sunulacak şekilde tutulmalıdır.
- 5) Aynı işletmecinin farklı işletmeleri arasındaki taşıma haricinde, hayvansal yan ürün ve türev ürünlerini taşıyan kayıtlı işletmeciler(aracılar) aşağıdaki durumları karşılamalıdır.
- a) Taşımada kullanılacak taşıma araçlarının bilgilerine ilişkin kayıtları tutulmalıdır.
- b) Taşıma araç ve kaplarının temizlenmesi ve dezenfeksiyonu yapılmalıdır.
- c) İnsan ve hayvanlara bulaşabilecek hastalıkların yayılmasını önlemek için gerekli tüm önlemlerin alınmasını sağlanmalıdır.
- 6) Aynı alanda hayvansal yan ürünlerle çalışan bir veya daha fazla tesisin bulunması ile ilgili olarak; yetkili birim, insan ve hayvan sağlığı açısından oluşacak risklerin tesisler arasında bulaşmasını önlemek şartıyla aynı alanda hayvansal yan ürünlerle çalışan birden fazla tesisin bir arada bulunmasına onay verebilir.
- 7) Kategori 3 materyali türev ürünleri depolayan tesisler yukarıdaki şartlara ilave olarak fiziki ve idari olarak çapraz kontaminasyonu engelleyecek şekilde tasarlanmadığı sürece, bu tesislerde kategori 1 ve kategori 2 materyalleri depolanmamalıdır.
- 8) İşletme ve tesislerin kayıt işlemleri için yapılan incelemeler ve rutin denetimlerde Ek-6'da bulunan İşletme Kontrol Tutanağı düzenlenir.

6. Toplama ve Taşımada Genel Koşullar

- 1) İşletmeciler, taşınma sırasında bu Talimatın Veteriner Sağlık Sertifikası ve Ticari Belgeler bölümüne uygun olarak düzenlenmiş veteriner sağlık sertifikası veya ticari belgenin olduğundan emin olmalıdır.
- 2) Hayvansal yan ürün ve türev ürünleri sevk eden, taşıyan ya da teslim alan işletmeciler, ticari belge ya da sağlık sertifikaları ile bu Talimatta Ürünlerin Naklinde Tutulacak Kayıtlar bölümünde belirtilen kayıtları sevkiyat sırasında tutmak zorundadır.
- 3) Taşımada kullanılan konteyner ve araçlar aşağıdaki şartları sağlamalıdır;
- a) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilmiş olan işletmecinin belirlediği başlangıç noktasından itibaren, hayvansal yan ürün ve türev ürünler kapalı yeni paketlerle (ambalaj) ya da sızdırmayan konteyner ya da araçlarda toplanmalı ve taşınmalıdır.
- b) Konteyner ve araçlar, belli hayvansal yan ürün ve türev ürünlerin taşınmasına tahsis edilmemişse özellikle çapraz bulaşmayı önleyecek şekilde aşağıdaki şartları sağlamalıdır,
- I) Kullanımdan önce kuru ve temiz olmalı,
- II) Her kullanımdan sonra, çapraz bulaşmayı önlemek için temizlenmeli, yıkanmalı ve dezenfekte edilmelidir.
- c) Yeniden kullanılabilir konteynerler, çapraz bulaşmayı önlemek için sadece belli hayvansal yan ürün ve türev ürünlerin taşınması için tahsis edilmelidir.
- ç) Yetkili birim tarafından onaylandığı takdirde yeniden kullanılabilir konteynerler;
- I) Çapraz bulaşmayı önlemek için kullanımlar arasında, temizlenme ve dezenfekte edilmesi halinde, farklı hayvansal yan ürün ve türev ürünlerin taşınmasında kullanılabilir.

II) Beşeri tüketim amaçlı ürünleri taşınmasında kullanılmasından sonra, çapraz bulaşmayı önleyecek şekilde, üretim veya paketlenme hataları bulunan veya halk ve hayvan sağlığı için risk taşımayan diğer kusurları olan veya ticari sebeplerle insan tüketimine sunulması amaçlanmayan hayvansal yan ürün ve türev ürünlerin taşınmasında kullanılabilir.

d) Paketleme materyalleri (ambalaj maddeleri), çevre mevzuatına uygun olarak yakılarak veya diğer metotlarla imha edilir.

4) İşletmeciler, hayvansal yan ürünlerin sevkiyatı ile ilgili izin almak için en yakın yetkili birime başvurur.

7. İşletmelerde Tutulması Gereken Kayıtlar

Başka işletme adına aracılık hizmetleri yapan kişi veya işletmeler hariç, onaylı ve kayıtlı işletmelerde bu Talimatın; Ürünlerin Naklinde Tutulacak Kayıtlar bölümünde belirtilen kayıtların tutulması ve en az 2 yıl muhafaza edilmesi zorunlu olup ayrıca;

- 1) Yetkili birim tarafından onaylanmış;
 - a) Denetim defteri,
 - b) Nakil araç, konteyner veya vagon kayıt defteri,
 - c) Bayii kayıt listesi,
- 2) Ürün geliş raporları (Veteriner Sağlık Sertifikası ve Ticari Belgeler),
- 3) Analiz Raporları,
 - d) Üretim parametre (ısı, zaman, basınç) kayıtları (işlenmiş hayvansal protein olması durumunda)
- 4) Ürün sevk raporları işletme tarafından tutulmalıdır.

8. Ürünlerin Naklinde Tutulacak Kayıtlar

1) Yemlerin Piyasaya Arzı ve Kullanımı Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre piyasaya sürülmüş karma yem dışındaki hayvansal yan ürün ve türev ürünleri sevk eden, taşıyan ve teslim alan işletmeciler, Yönetmeliğin 17 nci maddesi gereği kayıt tutmakla yükümlüdürler. Tutulacak kayıtlarda, aşağıdaki bilgiler bulunmalıdır.

- a) Materyalin,
 - I) Kategori 2 ve kategori 3 materyali ve bunlardan elde edilmiş türev ürünler için hayvanın türü, parçalanmamış gövde ve baş mevcutsa hayvan türünün yanı sıra kulak küpe numarası,
 - II) Miktarı.
 - b) Sevk eden kişiler tarafından tutulmuş kayıtlarda,
 - I) Materyalin sahadan alındığı tarih,
 - II) Taşıyıcı ve alıcının adı ve adresi, onay ya da kayıt numaraları.
 - c) Taşıyıcılar tarafından tutulan kayıtlarda,
 - I) Materyalin alındığı tarih,
 - II) Materyalin alındığı yer,
 - III) Alıcının adı ve adresi, onay ya da kayıt numarası.
 - ç) Teslim alan kişilerce tutulan kayıtlarda,
 - I) Materyalin teslim alınma tarihi,
 - II) Materyalin kaynağı ve geldiği yer,
 - III) Taşıyıcının adı ve adresi.
- 2) İşletmecilerde her sevkiyat için ticari belgenin kopyası bulunuyorsa (ticari belgede birinci fıkranın bentlerinde belirtilen bilgiler bulunacağından) birinci fıkrada istenen bilgileri ayrı ayrı tutmak zorunda değildirler.

9. Veteriner Sağlık Sertifikası ve Ticari Belgeler

1) Taşıma sırasında, hayvansal yan ürün ve türev ürünlere yetkili birim tarafından verilen Ek-1'deki veteriner sağlık sertifikası veya yetkili birim tarafından onaylanan Ek-2'deki ticari bir belge eşlik etmelidir.

2) Ticari belge aslı ve iki sureti olmak üzere en az üç nüsha olmalıdır. Belgenin aslı

sevkiyata varış noktasına kadar eşlik etmeli, alıcı söz konusu dokümanı saklamalı, kopyaların biri üretici, diğeri taşıyıcı tarafından en az iki yıl süreyle saklanmalıdır.

3) Veteriner sağlık sertifikası iki nüsha olarak yetkili birim tarafından düzenlenir. Bir nüsha düzenleyen birimde, bir nüsha ürünle birlikte bulundurulur.

4) Ticari belge (Ek-2), hayvansal yan ürün ve türev ürünlere, Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre başlangıç noktasından itibaren üretim zinciri süresince eşlik etmelidir.

5) Ticari belgede;

a) Hayvansal yan ürün ve türev ürünlerin taşınması için gerekli olan beyanlar sırasıyla yazılmalıdır.

b) Ticari belgelerin aslı, iki yüzü de kullanılan tek bir kâğıttan oluşur ya da daha fazla kâğıt gerekiyorsa, ihtiyaç duyulan tüm kâğıtlar bölünmez bir bütünün parçaları olacak şekilde düzenlenmelidir.

c) Sevkiyattaki parçaların tanımlanması için gereken ek sayfalar ticari belgeye iliştilir, bu sayfalarında asıl belgenin bir parçasını oluşturduğu, sevkiyattan sorumlu kişinin her sayfaya atacağı bir imzayla doğrulanır.

ç) (c) bendinde belirtilen ek sayfalar da dâhil, ticari belgenin uzunluğu bir sayfayı geçiyorsa, her sayfa numaralandırılmalıdır. Sayfa numarası (sayfa numarası/toplam sayfa sayısı şeklinde) sayfanın altında olmalıdır. Her sayfa, sayfanın üst tarafında sevkiyattan sorumlu kişi tarafından dokümanın kodu olarak belirlenmiş olan kod numarasını da taşımaktadır.

d) Ticari belge sevkiyattan sorumlu kişi tarafından doldurulmalı ve imzalanmalıdır.

e) Ticari belgedeki materyalin,

I) Tesisten çıktığı tarih,

II) Materyalin açıklaması (kategorisi, hayvanın türü ve besleme amacıyla kullanılacak kategori 3 materyali veya bunlardan üretilmiş ürünlerin tanımı, mümkünse hayvanın kulak küpe numarası),

III) Hacim, ağırlık veya paket sayısı cinsinden miktarı,

IV) İlk menşei ve sevk edildiği yer,

V) Taşıyanların adı ve adresi,

VI) Teslim alanın adı ve adresi,

VII) Yönetmelik, Gıda Hijyeni Yönetmeliği, Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik ya da Yem Hijyeni Yönetmeliğine uygun olarak menşei tesise verilmiş kayıt numarası veya onay numarası ile işleme metotları ve niteliği yazılmalıdır.

f) Sorumlu kişinin imzasının rengi baskı renginden farklı olmalıdır.

g) Belgenin referans numarası ve yerel referans numarası, aynı sevkiyat için yalnızca bir kere kullanılabilir.

10. İşletme ve Tesislerin Kayıt Altına Alınmasında İstenecek Belgeler İle Kayıt Prosedürü

1) Kayıt altına alınacak işletme veya tesisler için aşağıdaki belgeler istenir;

a) İletişim bilgileri ve yapılacak işle ilgili beyanname (Ek-3),

b) Kapasite raporu veya ekspertiz raporu, resmi kurumlarda kurum beyanı,

c) İşyeri açma ve çalışma ruhsatının sureti,

ç) Meslek odası/ticaret odası kaydı,

d) İşletmenin teknik resim kurallarına göre çizilmiş; su giderleri, personel hareketleri, ürün akış şeması, makine yerleşim planı gibi bilgileri içeren en az A3 boyutunda yerleşim krokisi,

e) İş akış şeması, işleme metodu, hayvansal ürün kategorisi, yapılacak işlemler hakkında bilgi ve işleme süreci.

2) Birinci fıkrada belirtilen belgelerin alınması diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mevzuata göre verilen izin veya ruhsatların alınması mükellefiyetini ortadan kaldırmaz.

3) İşletmeciler yukarıda belirtilen belgeleri tamamlayıp gerekli beyanları eksiksiz ve açık olarak doldurduktan sonra belgeleri İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne teslim eder.

4) Yetkili birim belgeleri inceler ve işletmeyi yerinde denetleyip belgelerin doğruluğunu kontrol ederek işletme adına Ek-4'de verilen işletmeler için kodlamaların yer aldığı tabloya uygun olacak şekilde Ek-5'te bulunan kayıt belgesini düzenler.

5) İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü kayıt belgesinin bir örneğini Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderir.

11. Kayıtlı ve Onaylı İşletme, Tesis ve İşletmecilerin Listesi

1) Her İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü bölgesinde bulunan tüm kayıtlı ve onaylı işletmelerin listesini üç ayda bir güncelleyerek Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğüne bildirir.

2) Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, ülkedeki tüm kayıtlı ve onaylı işletmeleri internet sitesinde yayınlar ve gerektiğinde ulusal ve uluslararası kuruluşlara bildirir.

12. Ürünlerin Üretimi ve Piyasaya Sürülmesi

Gıda işletmeleri veya tesislerinde hayvansal yan ürünlerin muamelesi Yönetmeliğin 21 inci maddesinde belirtildiği üzere çapraz bulaşmayı önleyecek tedbirler alındıktan sonra ve varsa bu işletme ve tesisin özel bir bölümünde depolanabilir, muamele edilebilir veya işlenebilir.

Çift tırnaklı hayvanların derilerine ve bunlardan elde edilen türev ürünler için ilave özel şartlar

Ham madde olarak Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen materyallerden üretim amacına uygun olanı kullanılır.

1) Yetkili birim, hayvan besleme amaçlı jelatin, organik gübre ve toprak zenginleştirici üretimi amacıyla kireçlenmiş deri ve post dahil, traşlama ve bunların parçalarını tedarik eden tesislere aşağıdaki şartları karşılamak şartıyla izin verir.

a) Tesiste, temizlik ve dezenfeksiyonun kolay olacağı şekilde zemin ve duvar yüzeyleri sert ve düzgün depoları bulunmalı ve mümkünse soğutma imkânları sağlanmalıdır.

b) Depolama alanları ham maddelerin kontaminasyonunu engelleyecek şekilde, temiz olmalı ve devamlı bakımı yapılmalıdır.

c) Tesislerde bu maddede belirtilen şartlara uygun olmayan ham madde depolanması veya işlenmesi söz konusuysa, bu ham maddeler alım, depolama, işleme ve sevk edilme süresince bu maddede belirtilen şartlara uygun ham maddeyle ayrı tutulmalıdır.

ç) Kireçlenmiş deri ve postlardan elde edilen traşlama ve parçaları söz konusu olduğunda, aşağıdakilerin üretiminde kullanılmadan önce insan ve hayvan sağlığına karşı riskleri ortadan kaldıracak şekilde işlemden geçer.

I) Hayvan tüketimi amaçlı jelatin,

II) Organik gübre ve toprak zenginleştirici üretimi.

2) Hayvansal yan ürün ve türev ürünlerin piyasaya sürülmesi;

a) İşlenmemiş deri ve post, taze et için ulusal mevzuatta ortaya konan hayvan sağlığı şartları göz önünde bulundurularak piyasaya sürülebilir.

b) İşlenmiş deri ve post;

I) Bulaşıcı hastalık riski taşıyan hayvansal ürün ya da canlı hayvanlarla temas etmemek,

II) Patojenik etkenlerle kontaminasyonun engellenmesi için tüm önlemlerin alındığını gösteren Ek-2 de ki ticari belge ile hareket ettiği takdirde, piyasaya sürülebilir.

III) Bu Talimatın Üretimde Son Nokta bölümünde belirtilen işlenmiş deri ve postlar, pet hayvanı yemi, organik gübre ve toprak zenginleştirici veya biyogaz üretimi için tedarik edilecekse söz konusu ürünlere Ek-2 de verilen bir ticari belge eşlik eder.

Yün, kıl, domuz kılı, kuş tüyü ve kuş tüyü kırıntıları için ilave özel şartlar

1) Ham madde olarak Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrası (c) bendinin (2), (8) ve (14) numaralı alt bentlerinde belirtilen kategori 3 materyalinden elde edilen işlenmemiş yün, kıl, domuz kılı ve kuş tüyü ve kırıntıları olmalıdır.

a) Güvenli şekilde paketlenmeli ve kurutulmalıdır.

b) Ancak kesimhaneden doğrudan işleme tesisine gönderilen işlenmemiş kuş tüyü ve

kırpıntıları söz konusu olduğunda, yetkili birim materyallerin kurutulmadan sevk edilmesine aşağıdaki şartlara uymak şartıyla istisna uygulayabilir;

I) Hastalıkların yayılmasını önlemek amacıyla tüm önlemlerin alınması,

II) Su geçirmez ve her kullanımdan sonra temizlenip dezenfekte edilen konteyner veya araçlarla taşınması.

2) Birinci fıkrada belirtilen şartlar aşağıda belirtilmiş olan kuş tüyleri ya da dekoratif amaçlı kuş tüyleri için;

- a) Seyahat eden kişilerle beraber hareket eden kişisel kullanım amaçlı olanlar,
- b) Ticari amaçlı olmayacak şekilde özel kişilere gönderilenler geçerli değildir.

3) Afrika domuz vebasının endemik olarak görüldüğü bölgelerden gelen domuz kılı hareketi aşağıdaki şartları,

a) Kaynatılma, kurutulma, ağartılma işlemi ya da

b) Patojen etkenlerin öldürmesi kesin olan ve sorumlu veteriner hekim tarafından bir belge ile söz konusu etkiye dair kanıt sunulan bir işlemde geçme işlemi (fabrikada yıkama işlemi, söz konusu işlem türlerinden biri olarak görülmez),

sağlamadığı takdirde yasaktır.

4) İşlenmiş kuş tüyü, yün ve kıl için; Talimatın Üretimde Son Nokta bölümünde belirtilen üretim metodlarından birinden geçmiş olması gerekir.

Jelatin ve hidrolize proteinin piyasaya sürülmesi için ilave özel şartlar

1) Ham madde olarak; Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (13), (14), (15) ve (16) numaralı alt bentlerinde belirtilen materyaller dışındaki kategori 3 hayvansal yan ürünler veya bunlardan türetilmiş ürünler, jelatin ve hidrolize protein üretimi için kullanılabilir.

2) Jelatin için işleme standartları:

a) Jelatin, Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğine uygun olarak üretilmediği takdirde, kategori 3 materyalinin asit veya alkali ile işlem görmesini takiben bir ya da birden fazla durulanma işleminden geçmelidir. Bu işlemin ardından pH değeri ayarlanmalıdır. Jelatin bir kez ya da art arda birkaç kez ısıtma işlemi takiben süzme ve sterilizasyon yoluyla saflaştırma işlemi ile çıkarılmalıdır.

b) İkinci fıkranın (a) bendindeki işlemde geçtikten sonra, jelatin kurutma işleminden ve mümkün olan hallerde granülasyon veya tabakalaştırma süreçlerinden geçebilir.

c) Kükürt dioksit ve hidrojen peroksit dışındaki koruyucuların kullanımı yasaktır.

3) Jelatin için diğer şartlar: Jelatin hijyen şartları altında ambalajlanmalı, paketlenmeli, depolanmalı ve taşınmalı,

a) Ambalajlanacak ve paketlenen materyalin depolanması için özel olarak ayrılmış bir oda veya bölme bulunmalı,

b) Ambalajlama ve paketleme işlemleri, bu işlem için ayrılmış bir oda veya bölmede gerçekleştirilmelidir.

4) Hidrolize proteine ilişkin işleme standartları; Hidrolize edilmiş protein, kontaminasyonu en aza indirecek şartlar altında üretilmelidir. Gevişgetiren hayvanlardan elde edilen hidrolize proteinin moleküler ağırlığı 10000 da (dalton) ağırlığından düşük olmalıdır. Tamamen ya da kısmen gevişgetiren hayvanların derisinden elde edilecek hidrolize protein, yalnızca hidrolize protein üretimi yapan işleme tesislerinde, ham kategori 3 materyalinin, salamura, kireçleme ve yoğun yıkama işleminden geçmesinden sonra aşağıdaki işlemlerden geçmesi suretiyle üretilmelidir.

a) Üç saatten fazla bir süre için, 80 °C'yi aşan ısıda 11 den fazla pH'da ve takiben, 140 °C'den fazla ısıda otuz dakika boyunca 3,6 bar'ı aşan basınçla işlem veya

b) 1 ila 2 pH değerini takiben 11'den fazla pH değeri ve takiben 3 bar'lık basınçta ve 140 °C'lik ısıda, otuz dakikalık bir ısıtma işlemi.

Kolajenin piyasaya sürülmesi için ilave özel şartlar

1) Ham madde olarak; Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (13),

(14), (15) ve (16) numaralı alt bentlerinde belirtilen materyaller dışındaki kategori 3 hayvansal yan ürünler veya bunlardan türetilmiş ürünler kolajen üretimi için kullanılabilir.

2) İşleme standartları: Kolajen, Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğine göre üretilmemişse, işlenmemiş kategori 3 materyalinin bir ya da daha fazla yıkama, asit veya alkali kullanılarak pH dengelemeyi takiben bir veya birkaç kez durulama, süzme ve sıkma işleminden sonra kolajen, kalıplarından çıkarılarak kurutma işlemine tabi tutulabilir.

3) 29/12/2011 tarihli ve 28157 (3.mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği hükümlerine göre izin verilmiş koruyucuların dışında koruyucuların kullanılması yasaktır.

4) Kolajen, genel hijyen kuralları altında yalnız o işlem için ayrılmış bir oda veya bölümde steril ambalaj malzemesi ile ambalajlanmalı, depolanmalı ve taşınmalıdır.

13. Resmi Kontroller

1) Resmi kontroller; Yönetmelik ve Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülür.

2) Resmi kontroller, kayıtların tutulmasını ve bu Talimat hükümlerine göre gerekli olan diğer belgelerin kontrol edilmesini de içerir.

3) Yetkili birim, hayvansal yan ürünlerin sevkiyatında kullanılan mühüre ilişkin kontrolleri yapar ve sevkiyatta mühür kullanıyorsa, varış yerindeki yetkili birimi bilgilendir.

4) Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Yönetmeliğin 42 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki hükme göre oluşturulan tesis ve işletmecilerin listelerini web sayfasında üç ayda bir güncelleyerek ilan eder.

14. İdari Yaptırımlar ve Yaptırımların Uygulanması

İdari yaptırımlar Yönetmeliğin 45 inci maddesine, yaptırımların uygulanması da Yönetmeliğin 46 ncı maddesine göre uygulanır.

15. Geçiş hükümleri

Yönetmelik ve Talimat hükümleri kapsamına giren konularda faaliyet gösteren ve Yönetmeliğin yayım tarihinden önce çeşitli mevzuat hükümlerine göre faaliyetine izin verilmiş olan, işletme ve tesisler 31/12/2014 tarihine kadar, Yönetmeliğin yayım tarihinden itibaren yeni kurulan işletmeler ise Talimatın yayım tarihinden itibaren bu Talimat hükümlerine uymak zorundadır. Uymayanlar hakkında Yönetmeliğin 45 inci maddesi hükümleri uygulanır

EKLER:

EK-1 (1.sayfa)

HAYVANSAL YAN VE TÜREV ÜRÜNLERİ YURT İÇİ VETERİNER SAĞLIK SERTİFİKASI		
NO:		
I.1 Gönderenin Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:	I.2-a	I.2-b
	I.3 Merkezi Yetkili Birim	
	I.4 Yetkili birim	
I-5 Alıcının Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:	I.6 Geldiği ülke ve ISO Kodu	
	I.7 Geldiği il ve Kodu	
	I.8 Gideceği ülke (İhracat için sevkte)	
	I.9 Gideceği il ve Kodu	
I.10 Ürünün Geldiği Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:	Onay/Kayıt No	I.11 Ürünün Gittiği Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:
	Kayıt/Onay No	
I.12 Yükleme Yeri:	I.13 Gönderme tarihi:...../...../.....	
I.14 Nakliye aracı/araçları: Karayolu Gemi Demiryolu Uçak Diğer Aracın Tanımı:	☐	I.15 Taşıyıcının Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:
	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
I.16 Nakledilen Ürünün Nevi: Miktarı: Ambalajı: Taşıma kaplarının/mührünün no'su	Ürünün Isısı	
	Çevre ısısında	☐
	Soğutulmuş	☐
	Dondurulmuş	☐
I.17 Ürünün kullanım amacı Hayvan beslenmesi için ☐ Teknik kullanım ☐ İmha için ☐		
I.18 Transit Geçişlerde a)Çıktığı ülke kodu ve ISO b) Gittiği ülke kodu ve ISO		
I.19 Ürünün Cinsi (Bilimsel adı): Doğal yapısı: Kategorisi:	I.20 Ürünün İşleneceği İşletmenin Ruhsat Numarası: İşleme tipi: Üretim planı: Kapasitesi:	

Bölüm I: Sevk Edilen Ürün Bilgisi

	II-Sağlık Bilgisi	II. a-Sertifika Referans No:	
Bölüm-II :Sertifikaşyon	<p>a) Bölüm I'deki bilgilerin doğruluğunu,</p> <p>b) Hayvansal yan ve türev ürünlerinin, kategorilerin karışması ve patojenik ajanlarla bulaşmasını önleyici tüm tedbirlerin alındığını,</p> <p>c) Bölüm-I'deki; I.7 ve I.9'deki (uygunsa), I.10, I.11 ve I.15'deki onay/kayıt numaralarının, I.12'deki, I.17 deki hayvanları besleme dışındaki teknik kullanımlar,</p> <p>d) I.19 hayvan türlerinin yazıldığını (kategori 3 ve bunların türev ürünlerinden yem materyali kullanımı için gönderilenler)</p> <p>e) I.20 deki ürünün mahiyetinin (arıcılık yan ürünleri, kan, kan ürünleri, kan unu, türev ürünleri, sindirim artıkları, çeşitli vücut artıkları, köpek çiğneme ürünleri, balık unu, iç organ tatlandırıcıları, jelatin, donyağı artığı, post ve deriler, hidrolize proteinler, organik gübreler, pet hayvanı yemi, işlenmiş hayvan proteini, işlenmiş pet hayvanı yemi, çiğ pet hayvanı yemi, parçalanmış yağlar, kompost, işlenmiş gübre, balık yağı, süt ürünleri, süt ürünleri atık ve tortu santrifüjleri, dikalsiyumfosfat, trikalsiyumfosfat, kollogen, yumurta ürünleri, tek tırnaklı serumu, av ürünü, yün, kıl, domuz kılı, kuş tüyü, işlemek için hayvansal yan ürün).</p> <p>f) I.20 deki ürünün kategorisi (kategori 1, 2 veya 3. kategori 3'ün durumu hangi çeşide girdiğini)</p> <p>g) Birden fazla kategori ürünü taşınırken, (mümkünse)her kategorinin taşındığı kapların numarası ve kategorisi açıkça belirtildiğini,</p> <p>h) İşleme tipi; Post ve deriler, hayvansal orijinli gıdalar için gerekli genel hijyen kurallarına aykırı olmamak şartıyla, tahnitleme, tabaklama, kireçleme ve deriyi salamura yapmadan önce;</p> <p>1) Kurutulmuş,</p> <p>2) Sevkten en az 14 gün önceden kuru veya ıslak olarak tuzlanmış veya</p> <p>3) %2 sodyum karbonatlı deniz tuzu salamurası içinde 7 gün bekletilmiş olduğunu,</p> <p>ı) Yemde kullanılmak üzere gönderilen kategori 3 materyali ve türev ürünleri, eğer belirtilmişse doğal ve işleme metodunu,</p> <p>i) Yığın veya kulak numarasının yazıldığını (mümkünse), Beyan eder ve onaylarım.</p>		
	<p>Resmi Veteriner Hekimin Adı Soyadı: Ürünün Yüklendiği yer: Tarih:</p> <p>Kaşe/ imza:</p>		

HAYVANSAL YAN VE TÜREV ÜRÜNLERİ YURT İÇİ TİCARİ BELGE	
NO:.....	
I.1 Gönderenin Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:	I.2-a(Vet. Sağ. Belgesi tarih ve no'su)
	I.2-b(Vet. Sağ. Belgesi tarih ve no'su)
	I.3 Merkezi Yetkili Birim
	I.4 Yetkili birim
I-5 Alıcının Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:	I.6 Geldiği ülke ve ISO Kodu
	I.7 Geldiği il ve Kodu
	I.8 Gideceği ülke ve ISO Kodu
	I.9 Gideceği il ve Kodu
I.10 Ürünün Geldiği Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:	I.11 Ürünün Gittiği Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:
	Onay/Kayıt No
I.12 Yükleme Yeri:	I.13 Gönderme tarihi: .../.../.....
I.14 Nakliye aracı/araçları: Karayolu ☐ Gemi ☐ Demiryolu ☐ Uçak ☐ Diğer ☐ Aracın Tanımı: ☐	I.15 Taşıyıcının Adı: Adresi: Posta Kodu: Tel/Faks/e-posta:
I.16 Nakledilen Ürünün Nevi: Miktarı: Ambalajı: Taşıma kaplarının/mührünün no'su	Ürünün Isısı Çevre ısısında ☐ Soğutulmuş ☐ Dondurulmuş ☐
I.17 Ürünün kullanım amacı Hayvan beslenmesi için ☐ Teknik kullanım ☐ İmha için ☐	
I.18 Transit Geçişlerde a)Çıktığı ülke kodu ve ISO b) Gittiği ülke kodu ve ISO	
I.19 Ürünün Cinsi (Bilimsel adı): Doğal yapısı: Kategorisi:	I.20 Ürünün İşleneceği İşletmenin Ruhsat Numarası: İşleme tipi: Üretim planı: Kapasitesi:

	II-Sağlık Bilgisi	II. a-Sertifika Referans No:	
Bölüm-II :Sertifikasyon	<p>Ürünü gönderen ve aşağıda kimlik bilgileri bulunan yetkili olarak;</p> <p>a) Bölüm I'deki bilgilerin doğruluğunu,</p> <p>b) Bölüm-I'deki 1.2-a ve 1.2-b de yazılı olan tarih ve numaralı veteriner sağlık sertifikası ile bu ürünlerin işletmemize geldiğini (Ürün işletmeye veteriner sağlık sertifikası ile gelmişse),</p> <p>c) Hayvansal yan ve türev ürünlerinin, kategorilerin karışması ve patojenik ajanlarla bulaşmasını önleyici tüm tedbirlerin alındığını,</p> <p>ç) Bölüm-I'deki; I.7 ve I.9'deki (uygunsa), I.10, I.11 ve I.15'deki onay/kayıt numaralarının, I.12'deki, I.17 deki hayvanları besleme dışındaki teknik kullanımlar,</p> <p>d) I.19 hayvan türlerinin yazıldığını (kategori 3 ve bunların türev ürünlerinden yem materyali kullanımı için gönderilenler),</p> <p>e) I.20 deki ürünün mahiyetinin (arıcılık yan ürünleri, kan, kan ürünleri, kan unu, türev ürünleri, sindirim artıkları, çeşitli vücut artıkları, köpek çiğneme ürünleri, balık unu, iç organ tatlandırıcıları, jelatin, donyağı artığı, post ve deriler, hidrolize proteinler, organik gübreler, pet hayvanı yemi, işlenmiş hayvan proteini, işlenmiş pet hayvanı yemi, çiğ pet hayvanı yemi, parçalanmış yağlar, kompost, işlenmiş gübre, balık yağı, süt ürünleri, süt ürünleri atık ve tortu santrifüjleri, dikalsiyumfosfat, trikalsiyumfosfat, kollogen, yumurta ürünleri, tek tırnaklı serumu, av ürünü, yün, kıl, domuz kılı, kuş tüyü, işlemek için hayvansal yan ürün),</p> <p>f) I.20 deki ürünün kategorisi (kategori 1, 2 veya 3. kategori 3'ün durumu hangi çeşide girdiğini)</p> <p>g) Birden fazla kategori ürünü taşınırken, (mümkünse)her kategorinin taşındığı kapların numarası ve kategorisi açıkça belirtildiğini,</p> <p>h) İşleme tipi; Post ve deriler, hayvansal orijinli gıdalar için gerekli genel hijyen kurallarına aykırı olmamak şartıyla, tahnitlenme, tabaklama, kireçleme ve deriyi salamura yapmadan önce;</p> <p>1) Kurutulmuş,</p> <p>2) Sevkten en az 14 gün önceden kuru veya ıslak olarak tuzlanmış veya</p> <p>3) %2 sodyum karbonatlı deniz tuzu salamurası içinde 7 gün bekletilmiş olduğunu,</p> <p>ı)Yemde kullanılmak üzere gönderilen kategori 3 materyali ve türev ürünleri, eğer belirtilmişse doğal ve işleme metodunu,</p> <p>i)Yığın veya kulak numarasının yazıldığını (mümkünse), Beyan eder ve onaylarım.</p>		
	<p>İşletme yetkilisinin Adı Soyadı: Ürünün Yüklendiği yer: Tarih:</p> <p>Kaşe/ imza:</p>		

.....GIDA TARIM VE HAYVANCILIK İL/İLÇE MÜDÜRLÜĞÜNE

Aşağıda beyan ettiğim bilgiler ve Ek'te sunduğum yapı planı ve işletmenin harita/kroki bilgileri kapsamında gerekli kontroller yapılarak uygun görüldüğü takdirde işletmenin Kayıt edilmesi hususunda gereğini arz ederim.

.../.../...

Yetkilinin
Adı Soyadı
İmzası

..... İŞLETMESİ KAYIT BAŞVURUSU

Tesis/İşletme Sahibinin

Adı, Soyadı/Ticari Unvanı :
Adresi :
Telefon/Faks numarası :
E-mail adresi :

Tesisin kurulduğu

İl :
İlçe :
Kasaba/Köy :
Adresi :

İşletme/Tesisin

Faaliyet Konusu :
Kullanılan ürün :
Ürünün Kategorisi :

Onay ve kayıt kapsamına giren hayvansal yan ürün işletmeleri ve kodlamalar

ONAYLI İŞLETME	S.No	Kodu	Faaliyet Adı		Faaliyet alanı
	1	K	Kesimhane		Kesim işlemleri
	2	OG	Gübre ve Toprak Zenginleştirici		Organik gübre, çiftlik gübresi, yarasa gübresi ve diğer gübreler
	3	YT	Yakma/Yanma		Yakma, birlikte yakma ve yanma tesisleri
	4	IT	İşleme		İşlenmiş hayvansal protein, et-kemik unu, balık unu, sterilizasyon tesisleri
	5	BT	Biyogaz		Hayvansal yan ürün kullanılan biyogaz tesisleri
	6	KT	Kompostlama		Hayvansal yan ürün kullanan tesisler
	7	PET	Pet Maması		İşlenmiş pet maması, çiğneme ürünü üreten tesisler
8	TA	yu	Taşıma ve Aracılık	Yan Ürün	Onaylı işletmelere hayvansal yan ürün taşıyan ve aracılık yapanlar
		tü		Türev Ürün	Onaylı işletmelerden türev ürün taşıyan ve aracılık yapanlar
9	OK	Oleo kimyasal		Hayvansal Yan ürün kullanan oleo kimyasal işleme tesisleri	
10	DT	m	Yem zinciri dışında kullanılan yan ve türev ürünleri işletmeleri		Kan, kan türevi ve medikal (tıbbi) ürün işletmeleri
		eq			Tek tırnaklı kan ve kan ürünleri işletmeleri
		d			Deri ve post ürünleri depolama ve tabaklama işletmeleri
		tr			Taksidermi, av ve yaban hayvanı trofeleri işletmeleri
		w			Yün, kıl, tüy işletmeleri
		b			Arıcılık yan ürünleri işletmeleri
		k			Kemik, boynuz, tırnak ve bunların ürünlerini işleyen işletmeleri
		p			Süt, süt türevi, kolostrum ve kolostrum bazlı ürün işletmeleri
		vs			Diğer hayvansal yan ürün işleyen işletmeler
11	KK	e	Hayvansal Yan Ürün ve türevlerini özel amaçlar için kullanacak olan kayıtlı kuruluşlar		Tanı, eğitim ve araştırma amaçlı işletmeler
		z			Hayvanat bahçesi/sirk hayvanları kayıtlı kullanıcılar
		wb			Leşçil kuşları besleyen kayıtlı kullanıcılar
		wa			Diğer yaban hayvanları besleyen kayıtlı kullanıcılar
		af			Diğer özel besleme amaçlı kayıtlı kullanıcılar
		n			Diğer kullanımlar için kayıtlı kullanıcılar
12	TM	Toplama Merkezleri		Kayıtlı kullanıcılara tedarik yapan toplama merkezleri	
13	DK	k	Diğer kayıtlı işletmeler		Kozmetik ürünleri piyasaya arz eden işletme ve tesisler
		m			Tıbbi araçları piyasaya arz eden
		me			İmplant edilebilir tıbbi araçları piyasaya arz eden
		md			Hücre içi tanı amaçlı tıbbi araçları piyasaya arz eden
		v			Veteriner tıp ürünlerini piyasaya arz eden
		a			Ara ürünleri işleyen işletme ve tesisler
14	KT	Kayıtlı Taşıyıcılar		Kayıtlı işletmeler için taşıyıcılık yapan işletmeler/kişiler	
15	KC	Kayıtlı Tüccar/Bayi/Celepler		Arıcılık yapan işletmeler/kişiler	
16	KO	Kayıtlı diğer operatörler		Diğer kayıtlı işletmeler	

Onay/Kayıt Belgesinde işletme numarası : Ülke kodu-İl Kodu- İşletme kodu-Sıra numarası(ilde aynı grup işletmeler için seri olacak şekilde 4 haneli rakam)

Onaylı işletme için örnek: TR-06-OG-0001 (Ankara'daki organik veya diğer gübre işletmesi için ilk işletme)

Kayıtlı işletme için örnek: TR-06-DT(m)-0001 (kan, kan türevi ve medikal ürün işletmesi için)

T.C.
.....VALİLİĞİ
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

EK-5

İŞLETME KAYIT BELGESİ

Tesisin Adı :
Tesisin Adresi :
Tesisin Faaliyet Alanı :
Üretim Kapasite :
Depolama Kapasitesi :
Piyasaya Arz Şekli :
Çalışma İzni Veriliş Tarihi :
Çalışma İzin Numarası :

13.06.2010 tarihli ve 27610 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 6 ncı maddesine dayanılarak 24.12.2011 tarihli ve 28152 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmelik” hükümleri kapsamında yukarıda ticari adı, adresi ve faaliyet alanı belirtilen tesis/işletmenin kaydı uygun görülmüştür.

.....
Vali a.
İl Müdürü

HAYVANSAL YAN ÜRÜN İŞLEYEN İŞLETME KONTROL TUTANAĞI

Hayvansal yan ürünlerin depolanması ve toplandıktan sonra; **ayırma, parçalama, soğutma, dondurulma, tuzlama, başka işlemler aracılığıyla korunma, deri ve postların ayrılması, hayvansal yan ürünlerin muamelesi, biyogaz ve komposta dönüştürmeden önce, başka bir tesiste hayvansal yan ürünlerin hijyenizasyon ve pastörizasyon işlemleri ve elekten geçirme işlemleri için aşağıdaki kontrol listesi doldurulur.**

S.NO	KONTROL NOKTASI	NETİCE		TESPİT EDİLEN OLUMSUZLUKLAR
		YETERLİ	YETERSİZ	
İŞLETME				
GENEL ŞARTLAR				
1	İşletme yeri			
2	İşletmenin izolesi (Kategori I ve II, Kategori III materyalinden ayrı olmalıdır)			
3	Taşıma araçları			
4	Hammadde depolama alanı			
5	Hammadde giriş noktası			
6	İş akış şemasında belirtilen basamaklara ve süreye uygun hareket ediliyor mu?			
7	Çalışanların genel hijyeni			
8	Çapraz bulaşma önlemi			
9	Mamul ürün depolama yeri			
HİJYEN ŞARTLARI				
1	İşletmede hayvansal yan ürünlerin teslim alındığı konteyner ya da kaplar ve bunların taşındığı araçların temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi için yeterli imkanlar var mı?			
2	Ürünün işlendiği alan kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir şekilde ve yerler, sıvı materyallerin akışını kolaylaştıracak şekilde mi?			
3	İşletmede çalışanlar için tuvalet, soyunma odası, lavabo imkânları var mı?			
4	İşletmede böcek, kemirgen, kuş gibi zararlılara karşı gerekli önlemler alınmış mı?			
5	Hayvansal yan ürünlerin uygun ısılarda korunabilmesi için yeterli kapasitede sıcaklık kontrollü depolama imkânları var mı?			

6	Depolama sırasında, hayvansal yan ürünler patojenlerin yayılmasını engelleyecek şekilde diğer ürün ve malzemelerden ayrı tutuluyor mu?			
7	Hayvansal yan ürünlerin ayrılması (içeriği temizleme-sınıflandırma işlemleri vb.), hayvan hastalıklarının yayılmasını engelleyecek şekilde mi?			
8	Hayvansal yan ürünler yeniden sevk edilene kadar, uygun ısı şartları dâhil uygun şekilde depolanıyor mu?			
9	Tesisler, bulaşmanın yayılabileceği işlek caddelerden ve kesimhane gibi diğer alanlardan yeterince ayrılmış mıdır?			
10	Araçların tekerleklerinin dezenfekte edilebilmesi için yeterli imkanlar var mı?			

Yün, Kıl, Domuz Kılı, Kuş Tüyü, Kuş Tüyü Kırpıntıları Deri ve Post İşleyen İşletmeleri İçin :

Yün, kıl, domuz kılı, kuş tüyü, kuş tüyü kırpıntıları ile deri ve postlar aşağıdaki işlemlerden birinden geçmelidir.

1	<u>Kuş tüyü ve kuş tüyü kırpıntıları işletmede;</u> Yıkanmış ve sıcak buharla 100 °C'lik ısıda en az otuz dakika süre ile işlem görmüş mü?			
2	<u>Yün ve Kıllar işletmede;</u> 1-Su, sabun ve sodyum hidroksit veya potasyum hidroksit banyo serilerinde kıl ve yünün daldırılması ile fabrika yıkaması yapılması, 2- Tekstil sanayisi için; -Sönmüş kireç veya sodyum sülfat ile kimyasal olarak kılların temizlenmesi, - En az yirmidört saat boyunca sızdırmaz olarak kapatılmış odada formaldehit ile fumigasyon, - Kıl ve yünün 60-70 °C'de suda çözünebilir bir deterjana daldırmayı içeren, İşlemlerinden birinden geçmiş mi?			

3	<u>Yün ve Kıllar işletmede;</u> 1- Seyahat süresini de içerebilecek şekilde 37 °C'de sekiz gün, 18 °C'de yirmisekiz gün veya 4 °C'de yüzyirmi gün depolanabiliyor mu? 2- Güvenli şekilde paketlenmiş ve kurutuluyor mu?			
4	<u>Deri ve Postlar işletmede;</u> 1- Ondört gün önce kuru tuz veya salamura tuz, 2- %2 oranında sodyum karbonat eklenmiş deniz tuzunda en az yedi gün bekletilmiş, 3- 20 °C'lik ortam sıcaklığında en az kırkiki gün boyunca kurutulmuş veya tabaklamadan farklı bir metotla korunma, İşlemlerin den birinden geçmiş mi?			
KAYITLAR				
1	Organizasyon şeması var mı?			
2	Hammadde temin yeri kayıtları var mı?			
3	Denetim defteri var mı?			
4	Taşıma araç kayıtları var mı?			
5	İşletmeler tarafından tutulan kayıtlar gerektiğinde birime sunulacak şekilde mi?			
6	Nakil aracı, konteyner veya vagon kayıt defteri var mı?			
7	Bayii kayıt listesi var mı?			
8	Ürüne ait Veteriner Sağlık Raporu ve ticari belgeler var mı?			
9	Ürün sevkine ait ticari belgeler var mı?			
AMBALAJ				
1	Ambalaj/dökme			
2	Ürün bilgisi			
3	Ürünlerin tanımlanması ile ilgili uyarı bilgileri bulunuyor mu?			

..... isimli işletmede yapılan kontrol ve denetim sonucu tespit edilen eksiklikler yukarıda belirtilmiş olup eksikliklerin giderilmesi için süre verilmiştir. İş bu tutanak mahallinde tutularak imza altına alınmıştır. / / 20...

İşletme Sorumlusu

Veteriner Hekim

Veteriner Hekim